

Sygn. akt V KK 102/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 27 czerwca 2014 r.,
sprawy **T. W.**
skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 7 listopada 2013 r.,
zmieniającego częściowo wyrok Sądu Rejonowego w G.
z dnia 11 lipca 2013 r.

p o s t a n o w i ł

- I. Oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- II. Obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 11 lipca 2013 r., uznał T. W. za winnego czynów zarzucanych mu w akcie oskarżenia w pkt od 93 do 118, z tym, iż ustalił, że zostały one popełnione w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i kwalifikując je jako występki z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k. na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na 20 zł. Zasądził także od

niego solidarnie razem z innymi współoskarżonymi odszkodowanie pieniężne na rzecz pokrzywdzonych (pkt IX wyroku) oraz obciążył go kosztami procesu.

Apelację od tego wyroku w odniesieniu do tego oskarżonego (w sprawie rozstrzygnięto także co do innych oskarżonych) wniósł obrońca oskarżonego. Zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu:

- 1) obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, tj. art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. polegającą na przekroczeniu prawa do swobodnej oceny dowodów i jednostronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego wyłącznie pod kątem jego interpretacji na niekorzyść oskarżonego,
- 2) błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, iż oskarżony T. W. dopuścił się popełnienia czynów z art. 286 §1 k.k. w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, w sytuacji gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy w szczególności wyjaśnienia oskarżonych nie pozwalają na przypisanie im współdziałania w takiej grupie m.in. z uwagi na współdziałanie T. W. wyłącznie z R. K., brak świadomości i wiedzy o przynależności do zorganizowanej grupy przestępczej, gdy nie zostało udowodnione istnienie takiej więzi organizacyjnej, co potwierdzają sporadyczne i ograniczone czasowo przestępcze zachowania oskarżonego T. W., brak jakiegokolwiek podporządkowania, podziału ról jak i zasad związanych z podejmowaniem oraz zaprzestaniem przestępczych działań, a także struktury wewnętrznej o pewnym stopniu trwałości, które to okoliczności przemawiają przeciwko przyjęciu działania oskarżonych w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, co przy uwzględnieniu dotychczasowego trybu życia oskarżonego, niekaralności oskarżonego w dacie popełnienia przestępstw, upływu znacznego okresu czasu od daty popełnienia zarzucanych mu czynów, posiadania pozytywnej opinii przez oskarżonego w miejscu zamieszkania jak i w miejscu zatrudnienia oraz ustabilizowanego trybu życia, a także częściowego naprawienia szkody przez oskarżonego przemawia za wyeliminowaniem z kwalifikacji prawnej art. 65 §1 k.k. i wymierzeniem kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

W oparciu o tak podniesione zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wyeliminowanie z kwalifikacji prawnej zarzucanego oskarżonemu czynu art. 65 § 1 k.k. i wymierzenie na podstawie art. 286 § 1 k.k. w

zw. z art. 12 k.k. kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z dnia 7 listopada 2013 r., zmienił zaskarżony wyrok poprzez obniżenie orzeczonej kary do 7 miesięcy, a w pozostałym zakresie utrzymał wyrok w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego. Zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu rażące naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść wyroku:

- 1/ art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. polegającą na przekroczeniu prawa do swobodnej oceny dowodów i jednostronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego wyłącznie pod kątem jego interpretacji na niekorzyść T. W. poprzez uznanie, iż T.W. w okresie objętym treścią zarzutu aktu oskarżenia działał w zorganizowanej grupie przestępczej w sytuacji, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż T. W. działał wspólnie i w porozumieniu wyłącznie z R. K., co potwierdzają wyjaśnienia złożone przez skazanych w trakcie postępowania karnego, a w szczególności w trakcie postępowania przygotowawczego ,
- 2/ art. 5 § 2 k.p.k. wynikającą z rozstrzygnięcia na niekorzyść T. W. wszelkich nie dających się usunąć wątpliwości i w konsekwencji oparcie jego skazania na domniemaniu, że brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej w sytuacji gdy rozstrzygnięcie Sądu Odwoławczego oparte zostało jedynie na przyjętych założeniach i domniemaniach związanych z tą okolicznością przy jednoczesnym braku jakichkolwiek dowodów bezpośrednio wskazujących na sprawstwo i winę T. W. w tym zakresie, a w szczególności świadczących, że :
 - a/ skazani działali wspólnie i w porozumieniu w zorganizowanej grupie przestępczej od sierpnia do listopada 2003r. w sytuacji, gdy dowody, a w szczególności wyjaśnienia skazanych nie pozwalają na przypisanie im współdziałania w takiej grupie m.in. z uwagi na współdziałanie T. W. wyłącznie z R. K. ,
 - b/ T. W. obejmował swoją świadomością i wiedzą przynależność do zorganizowanej grupy przestępczej, której celem było wyłudzenie zaliczek na zakup samochodów w sytuacji gdy nie zostało udowodnione istnienie takiej więzi organizacyjnej,

- 3) art. 424 § 1 k.p.k. polegającą na niewskazaniu w uzasadnieniu wyroku jakie fakty uznał Sąd za udowodnione lub nieudowodnione i na jakich w tej mierze oparł się dowodach , a tym samym zaniechaniu przez Sąd dokonania oceny dowodów oraz braku wyjaśnienia w uzasadnieniu wyroku jakie konkretnie okoliczności i zachowania skazanego wskazują na fakt, że działał w zorganizowanej grupie przestępczej,
- 4) art. 424 § 2 k.p.k. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób uchybiający wymogom wskazanym w tym przepisie w części dotyczącej przypisanych skazanemu T. W. czynów, a w szczególności poprzez nie wskazanie przyczyn, dla których Sąd nie dał wiary dowodom przeciwnym, a to w szczególności wyjaśnieniom skazanych wskazującym na to, że skazani nie popełnili zarzucanych im przestępstw w ramach zorganizowanej grupy przestępczej.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu w trybie określonym w art. 535 § 3 k.p.k. Na wstępie trzeba wyraźnie zaznaczyć, że rozpoznanie kasacji następuje w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym tylko w wypadkach wymienionych w art. 435, 439 i 455 k.p.k. (te ostatnie przepisy w sprawie nie miały zastosowania). Tak więc to zarzuty kasacyjne określają pole kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym. Zestawienie zarzutów apelacji jak i tych, które zostały sformułowane w kasacji dowodzi, że wniesienie nadzwyczajnego środka zaskarżenia miało służyć ponownej kontroli ustaleń faktycznych, bez zarzucenia sądowi II instancji jakichkolwiek uchybień w sferze kontroli odwoławczej. Już przecież w apelacji jej autor wskazywał na błędną ocenę dowodów oraz na będące jej konsekwencją wadliwe ustalenia faktyczne co do tego, aby oskarżony działał w ramach zorganizowanej grupy przestępczej (art. 65 § 1 k.k.). Sąd II instancji w uzasadnieniu swojego wyroku do tych zarzutów się odniósł w sposób wyraźny (str. 5-6 uzasadnienia wyroku), a w toku postępowania odwoławczego nie przeprowadzał żadnych nowych dowodów. W takim układzie postawienie zarzutu obraży art. 7 k.p.k. w sposób samodzielny (bez powiązania go z treścią art. 457 § 3 k.p.k.) jest chybione. Przypomnieć należy, że skoro sąd odwoławczy zaaprobował

ocenę dowodów dokonaną przez sąd pierwszej instancji, a w konsekwencji poczynione ustalenia faktyczne, to kwestionowanie tego procesu kontroli musi się jednocześnie łączyć z postawieniem zarzutu naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 1 lutego 2006 r., sygn. akt V KK 254/05, LEX nr 176027; 4 maja 2005 r., sygn. akt II KK 473/04, LEX nr 149649; 4 maja 2005 r., sygn. akt II KK 399/04, OSNwSK 2005/1/884; wyrok Sądu Najwyższego z 14 września 2005 r., sygn. akt IV KK 182/05, OSNwSK 2005/1/1663). Zarzutów naruszenie tych przepisów skarżący nie sformułował, zaś treść uzasadnienia kasacji nie wskazuje, aby sąd II instancji nie odniósł się do podniesionych zarzutów; kasacja jest oparta na ponownym kwestionowaniu ustaleń faktycznych, poprzez podniesienie zarzutów, które są skierowane w stosunku do wyroku sądu I instancji.

Wskazanie na naruszenie art. 424 § 1 k.p.k. **w zakresie okoliczności faktycznych i dowodów** (zarzut 3) jest wadliwe i nie dowodzi naruszenia prawa procesowego przez sąd II instancji, albowiem przepisy te są adresowane do sądu I instancji, a przepisy te są stosowane przez ten sąd tylko wówczas, gdy zmienia on wyrok w obszarze oceny dowodów i ustaleń faktycznych. Wprawdzie sąd II instancji zmienił wyrok ale uczynił to tylko w odniesieniu do kary (zmniejszając jej wymiar), a skarżący formułując zarzut obraży art. 424 § 2 k.p.k. (zarzut w pkt 4) nie wskazuje, aby uzasadnienie wyroku sąd II instancji naruszało reguły dotyczącego wyjaśnienia okoliczności co do wymiaru kary; dowodzi tego zresztą sama treść zarzutu, który odnosi się znów do okoliczności faktycznych.

Z uzasadnienia wyroku sądu II instancji nie wynika, aby miał on jakiegokolwiek wątpliwości co do udziału skazanego w zorganizowanej grupie przestępczej (wywody na str. 5-6 temu wyraźnie przeczą); nie może więc być mowy o obrazie art. 5 § 2 k.p.k. (zarzut w pkt 2). Przepis art. 4 k.p.k. nie może stanowić podstawy zarzutu kasacyjnego, a to dlatego, iż określa on zasadę postępowania karnego (zasada obiektywizmu).

Z tych wszystkich powodów należało orzec jak w postanowieniu.

